

Vedlikehold av tekstiler

Av Karin Kristiansen

Lin

Linets blanke overflate gjør at teksten ikke blir fort skitten. *Unngå kjemisk rensing.* Temperaturen på vaske- og skyllevann må ikke overstige 60 grader C. Ved høyere temperaturer vil linets naturlige limstoff (lignin) smelte; teksten vil miste glansen og gi fra seg lo.

Vask helst for hånd, da lin tåler lite mekanisk behandling. Hvis du likevel vasker i maskin, velg det mest skånsomme programmet maskinen har, og unngå sentrifuge og tørketrommel. Bruk så lite som mulig av et skånsomt, alkalisk vaskemiddel uten optiske hvitemidler. Skyll i 3-5 vann. Heng teksten over en rundstokk til noe av vannet har rent av.

Rull, stryk eller strekk teksten:

- Rulling: Rull teksten med kaldrulle mens den ennå er våt. Strekk teksten under rulleprosessen. La den tørke, helst flatt. Rull igjen når den er tørr. Teksten blir blankere for hver gang du ruller.

- Stryking: Stryk teksten med strykejernets laveste temperatur, mens den ennå er våt. La den tørke flatt, og stryk igjen. Stryking krever mer arbeid enn rulling.

- Strekking: Trekk en bordplate med plast. Legg teksten på denne og strekk godt i alle retninger, slik at den ligger vinkelrett på platen. Fest teksten med rustfrie knappenåler til underlaget (ca 1 cm mellom hver nål) mens du strekker enda litt. La den tørke slik. Denne prosessen kan forenkles ved at en legger teksten rett fra siste skyllevann på den plasttrukne bordplaten (en plate av glass, stål eller respateks kan også brukes). Strekk ut teksten, pass på at den ligger vinkelrett. Trykk en svamp mot teksten slik at overflødig vann fjernes. Teksten kleber seg nå til underlaget. La den tørke slik.

Bomull

Vaske- og skylletemperatur bør være 60 grader C for at den skal bli ren. Tåler mekanisk behandling bedre enn lin. Stryk med strykejernets høyeste temperatur. Tunge tekstiler som gulvryer kan rengjøres med skumrens beregnet på møbler.

Ull

Vask og skyll for hånd ved 30 grader C. Bruk nøytrale vaskemidler. Tørk helst flatt. Damp med vått klede over og ved moderat temperatur.

Tekstiler av ull kan også rengjøres ved å legges ut i våt snø (med rettsiden mot snøen).

Silke

Vask og skyll for hånd ved 30 grader C. Bruk nøytrale vaskemidler. Tørk helst flatt. Damp med vått klede over og ved moderat temperatur.

Halm

Håndvask 40 grader C - skyll godt. Tørkes flatt. Glatting: velg en av metodene beskrevet under lin.

Kobber

Du må godta at noen metaller blir mørkere med årene. Ved rengjøring, prøv først Zalo i lunkent vann. La arbeidet ligge i dette en stund og børst godt med en myk børste til det er rent. Skyll meget godt i lunkent vann. Er arbeidet svært skittent kan like deler grønnsåpe og salmiakk blandes med lunkent vann, og ellers behandle det som beskrevet ovenfor. Todimensjonale arbeider bør tørke utstrukket i liggende tilstand.

Tekstiler som består av flere ulike fibre

Disse skal behandles i forhold til den fiberen som tåler minst.